

Dr. Br. Povilaitis

TAUTINIO LIETUVIŲ ĮSISĄMONINIMO RAIDA

Šimtmetinis kelias, susijęs su nesėkmjn-gais sukilimais, nuostoliais ir laimėjimais

Po trečiojo Lietuvos-Lenkijos padalinimo 1795 m. beveik visa Lietuvos teritorija atiteko rusų imperijai, kurios tikslas buvo tą kraštą surusinti ir suprovoslavinti. Tačiau caristinei Rusijai tai padaryti nepasisekė. Jai nepavyko išplėsti iš lietuvių tikėjimo į Dievą, kuris glaudžiai rišosi su savo krašto, savojo rašto, žodžio ir net raidės meile. Dėl tų vertybių lietuviai kovojo drąsiai ir neatlaidžiai, nebijodami kentėjimų, tremties, sibiry, kraujo praliejimo ir net mirties.

Tuo metu Lietuvos liaudyje nedaug žinių buvo pasilikę apie vytautinius laikus ir tuometinę laisvąją Lietuvą. Tačiau kiekviena močiutė žinojo, kad kadaise Lietuva buvo didelė ir turėjo savo karalius.

Maždaug tuo pat laiku lietuvių tautos atgimimo veikėjai norėjo savo žmonėms parodyti XIII-XIV šimtmečių Lietuvą ir jos didybę, todėl pagal to meto galimybes rašė ir kėlė Lietuvos valdovų, jos didžiųjų kunigaikščių laikus bei jų žygius.

Toks nuo XIX š. pradžios puoselėtas savos praeities idealizmas lietuvių tautoje yra jau atlikęs savo vaidmenį. Lietuvių tauta tiek tautiškai susiprato, kad pajėgė sukaupti pastangas ir po I D. karo įgyvendinti Lietuvos valstybingumo idealą – tapti nepriklausoma valstybe. Už tą įsisąmonintą idealą net ir po II D. karo pačiame krašte buvo sudėta daug aukų. Kova tebetęsiama ir laisvajame pasaulyje.

Nesėkmingi sukilimai

Lietuvių tauta, siekdama laisvės, ne kartą buvo sukilusi, kai stengėsi nusi-kratyti caristinės rusų imperijos jungu. Tiems sukilimams dažniausiai vadovaudavo svetimi Lietuvos idealams žmonės, kuriems pirmoje eilėje rūpėjo ne laisva Lietuva, bet sujungta su Lenkija. Sukilimų banga, ypač apie 1863 m., buvo didelė. Jų apie pusšimtį buvo atskirose vietose, ir jie buvo daugiausia susirišę su Lenkijos panašių sukilimų komite-tais. Tų sukilimų dauguma buvo nesėk-mingi, ir nemažai tų sukilimų vadovų žuvo.

Sekant šios kovos eigą, pravartu su-minėti tuo metu Prancūzijoje gyvenu-

Po ilgos kančios mirus išrinktam Brazilijos Prezidentui, Dr. Tancredo Neves, visa Brazilijos lietuvių kolonija solidarizuoja su brazilų tauta šioj liūdesio valandoj, meldžia Dievo amžino atlyginimo kilniam Brazilijos Vyriui ir Aukščiausiojo palaimos "naujamajai respublikai".

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė ir Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybė išreiškė Prezidentui José Sarney užuojautos ir solidarumo jausmus.

sių lietuvių atsišaukimą ir kreipimąsi į Rusijos caro administraciją, kuris buvo išspausdintas "Apžvalgos" laikraštyje 1893 m. Jame sakoma: "Jei spauda Lietuvoje nebus panaikinta geruoju, teks pasielgti taip, kaip airiai su angliais. Pradėsime dinamitus dėti po jūsų rūmais ir cerkvėmis, priversite mus, ydant žudytume jūsų gubernorius, didesnius perdėtinius ir kitus kraujo siurbikus... ateis atmonijimo valanda".

XIX š. Rusijos caro patvaldystės asimiliacinės tendencijos suidūrė su tautinio lietuvių atgimimo ir jų tautinio sąmoningumo augimo bei besiformuojančios tautinės inteligentijos visuomenine veikla. Šiame susidūrimo lietuvių pozicijas ypač stiprino grubus ir prievartinis

ortodoksų tikėjimo brukimas ir caro administracijos kišimasis į religinę sritį.

Toji kova įvairiose kultūros srityse buvo tik netiesioginis Lietuvai laisvės siekimas. Tad visas priešaušrinis laikotarpis sunkiausiose sąlygose ir pavojuose buvo politinės nepriklausomybės pradininkas ir siekėjas, nors daug kas tada skleidė pasyvaus okupantui priešingą politiką.

Tarp dviejų milžinų

Tautinio Lietuvos atgimimo vystymąsi svarstant, reikia atsiminti, kad beveik nuo pat savo valstybinio gyvenimo pradžios lietuviai vis turėjo kovoti už savo tautos gyvenimo erdvę, kuri nuolat buvo spaudžiama abiejų didžiųjų kaimy-

SEMANARIO

MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoj Cr\$. 30.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 30.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetraž Cr.

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca – CEP 03124

São Paulo – Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 700,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol

Į tolimus kraštus: 75 Dol

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 50.000,00

2500,00

ny – vokiečių iš vakarų, rusų iš rytų. Pradžioje vokiečiai per kryžiuočių ordina labai vargino lietuvius, kol po įvairiausių politinių ir karinių manevravimų jų jėga galutinai sutriuškino jungtinės Vytauto lietuvių ir Jogailos lenkų karinės pajėgos prie Žalgirio.

Vakarinės sienos po to buvo ramios. Rytuose Vytautas taip pat kuriam laikui buvo užtikrinęs taiką, patraukdamas į savo pusę daugumą Rusijos kunigaikščių ar tai jėga, ar jėga paremtu įtikinimu.

Tačiau neilgam, nes gana greitai po Vytauto mirties Didysis Maskvos kunigaikštis Jonas III kibo į Lietuvą karinėmis priemonėmis. Tai buvo pradžia karų su rusais. Iš tos karų orbitos Lietuva nebeišėjo iki paskutiniojo padalinimo. Rusų banga pamažu užlejo visas buvusias Vytauto sritis, o po nepriklausomos Lietuvos sužlugdymo toji banga, jau po sovietinio bolševizmo priedanga, nužygiavo per Lietuvą į vakarus ligi Europos vidurio.

Lenkų vaidmuo

Tačiau Lietuva nuo Vytauto laikų ligi trečiojo padalinimo, maždaug per 400 metų buvo vienokioje ar kitokioje unijoje su Lenkija, kurios santykiai su Rusija visą laiką buvo blogi. Lenkija, anksčiau įsijungusi į Vakarų Europos gyvenimą, visada siekė sulenkinti Lietuvą. Jiems, kaip ir rusams, įvykdyti tuos savo planus vis dėlto nepasisėkė. Be abejonės, per šimtmečius jie padarė lietuvių tautai daug žalos – sutrukdė Vytautui vainikuotis Lietuvos karaliumi, nuolat reišė pretenzijas į etnografines Lietuvos žemes su Vilniumi.

Istorikai mano, kad lietuvių lenkinimo pradžia buvo Hrodės unija 1413 m. Tada Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto bajorai suartėjo su Lenkijos

karaliumi Jogaila ir jo bajorais, kai 47 lietuvių bajorų bei didikų šeimos buvo priimtos į lenkų bajorų riterių korporacijas ir gavo tų lenkų šeimų herbus. Tai buvo masalas Lietuvos bajorams dar labiau suartėti su Lenkijos bajorais. Tuo būdu buvo pasėta Lietuvos bajorų sulenkėjimo arba nutaitimo sėkla.

Trečiojo Lietuvos padalinimo metu jau didelė Lietuvos bajorų dalis buvo sulenkėjusi ir praktiškai jau nebebuvo glaudesnio ryšio tarp lietuviškai kalbančių valstiečių ir lenkiškai kalbančių Lietuvos bajorų dvarininkų. XVIII š. ir XIX š. pradžioje buvo dar labai mažai susipratusių žmonių, dalyvaujančių tautiniame judėjime, kurisėjo maždaug lygiagrečiai su apsišvietusių žmonių proporcija. Todėl lietuviškai apsisprendęs tautos elementas – valstiečiai, kunigai ar net ir kai kurie dvarininkai labai stengėsi, kad kiek galint daugiau lietuvių jaunuolių siektų mokyklinio išsilavinimo.

Tos pastangos davė gražių vaisių, nes pirmasis pasaulinis karas užklupo Lietuvą, nepaisant visų rusų carų persekiojimų ir lenkų įtakos, jau gerokai tautiškai susipratusią ir su nemažu skaičiumi iš liaudies išėjusios inteligentijos, kuri pakeitė sulenkėjusią savo diduomenę – dvarininkus bei bajorus ir sumaniai vadovavo tautos gyvenimui.

Tautinis susipratimas

Bet kas gi yra tauta bei tautinis įsivienėjimas ar susipratimas? Sudėtingame šių dienų gyvenime tikslų ir trumpą tautos sąvokos aptartį sunku rasti, bet gal pakaks, jei tautą apibūdiname kaip kilme, tradicija, kalba, kultūra, bendru likimu susietą žmonių bendruomenę, kuri turi jai būdingą dvasią. Todėl pagrindinį kiekvieno tautinio judėjimo turinį sudaro kova už tautinę nepriklausomybę.

Praktiškai tai būtų kova už kalbą, raštiją, mokyklas, religines tradicijas, valdymą ir kitas panašias sritis.

Lietuviuose jau pirmoje XIX š. pusėje iškilo nedidelė grupė, kuri buvo pasišventusi kovai už lietuvių kalbos teises ir tautinę kultūrą. Tai maždaug Valančiaus, Baranausko laikai. Šiandien mes tuos pradininkus prisimename su pagarba ir dėkingumu. Vytautą Didįjį tenka irgi prie tų garsiųjų ir gerbtinųjų grupės priskirti, nors jis gyveno tokiais laikais, kai valdančiųjų tarpe buvo žinoma ir praktikuojama tik asmeninio kulto ir asmeninio valdymo teisė, o visuomeninis pradai buvo dar menkai išvystyti, nors jau ir tada jo pradmenys buvo pastebimi. (...).

POPIEŽIUS DĖKOJA UŽ POGRINDŽIO LEIDINIUS

Popiežius Jonas Paulius II per Vatikano valstybės sekretorių kardinolą Casaroli nuoširdžiai padėkojo prelatui Vincui Mincevičiui už jo į italų kalbą išverstus ir neseniai Italijoje išspaudos išėjusius leidinius: Sibiro lietuvių maldyną ir Nijolės Sadūnaitės prisiminimus "Kaip aš patekau į KGB objektyvą". Kardinolas Casaroli laiške rašo: "Šv. Tėvas nori širdingai padėkoti jums už abu jaudinančius leidinius ir drauge nori užtikrinti, kad nuolat meldžiasi už brolius Lietuvoje". Laiško pabaigoje Vatikano valstybės sekretorius dėkoja vertėjui prelatui Vincui Mincevičiui už jam pačiam padovanotus minėtų leidinių – "Sibiro lietuvių maldyno" ir Nijolės Sadūnaitės "Kaip aš patekau į KGB objektyvą" – egzempliorius.

Abu šie leidiniai Italijoje turi didelį pasisekimą. Nijolės Sadūnaitės prisiminimų pirmasis leidimas jau yra išsėmęs. Artimiausiu laiku išeis knygos "Kaip aš patekau į KGB objektyvą" antrasis leidimas.

VLADAS LAPIENIS KALĖJIME

Vokietijos laikraščiai SUEDEUTSCHE ZEITUNG ir DIE WELT (III.4) pranešė, kad KGB pareigūnai Kaune suėmė žmogaus teisių veikėją Vladą Lapienį. Jis priklauso pagrindžio organizacijai, kuri leido LKB Kroniką. Už tai jis buvo nuteistas 5 metams darbo stovyklos ir tremties.

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS

Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai

MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846

SÃO CAETANO DO SUL

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.,

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

LIETUVIAI PASAULYJE

ŽINIOS IŠ VENEZUELOS LIETUVI JUDINA TIK SAVA SPAUDA

Venezueloje lietuviška spauda iki 1982 metų buvo mažai prenumeruojama. 1983 m. VLB CENTRO VALDYBAI paskelbus spaudos platimo vąjį, prenumeratorių skaičius padvigubėjo nežiūrint, kad Venezuelos valdžia bolivarą smarkiai nupeigo (iki 1982 metų už dolerį mokėjom Bs 4,30, o už jį dabar reikia mokėti už 13 bolivarų).

Venezuelos lietuvių daugiausia yra prenumeruojamas žurnalas "Pasaulio Lietuvis" (virš 50 egz.) ir antroje vietoje žurnalas "Į Laisvę" (20 egz.). Iš laikraščių ir žurnaly daugiausia prenumeruojami: "Tėviškes Žiburiai", "Dirva"; "Darbininkas" ir "Europos Lietuvis". Mažiau "Akiračiai", "Laisvoje Lietuva"; "Vienybė", "Nepriklausoma Lietuva"; "Naujienos"; "Draugas", "Mūsų Lietuva"; "Laikas", "Argentinos Lietuvių Balsas"; "Aidai", "Ateitis", "Laiškai Lietuviams", "Karys" ir kiti. Keleta gauna ir lietuvių komunistų laikraščius bei žurnalus, siunčiamus iš Lietuvos per TĒVIŠKĒS draugiją. Mūsiškiai iš karto pamėgo Venezuelos Lietuvių Žiniaraštį "TĒVYNĒN", leidžiamą Venezuelos Lietuvių bendruomenės Centro Valdybos. Žiniaraštis "Tėvynėn" išplatinama vietoje 120 egz., o j užsienį išsiunčiama virš 30 egz.

Liūdnas faktas, kad lietuvišką spaudą beveik daugiausia skaito tik s e n i m a s. Lietuvių spaudai daug kenkia paštas, nes laikraščiai ateina tik po kelių mėnesių, kartais ir po pusmečio. Taip pat Venezuelos lietuviams lietuviška užsienio spauda ir knygos, keičiant bolivarus į dolerius, išeina labai brangiai ir ne visi ją gali užsiprenumeruoti, ypačiai oro paštu. Nuo lietuvių atvykimo į Venezuelą, prieš 38 metus, mano archyve suradau šiuos VLB. leidinius:

"Tėvų Kelią" – katalikiškai tautinės minties leidinį – 63 numerius; "Atgarsių" – Venezuelos L.S.B-nės Caraco Apyl. valdybos leidinį – 15 numer; "Gairė" – Venez. L.B.-nės periodinį leidinį – 18 numerų; "Venezuelos Lietuvj" – Venez. L.S.B-nės periodinį leidinį – 8 numer.; "Valencijos Lietuvių Biuletėnį" – 14 numerų, o taip pat "Žaibą" – Caraco Liet. Jaunimo laikraštį, "Geležinį Vilką" ir "Vytį" – skautų biuletėnį.

Dėl lietuviškų knygų ir laikraščių platimo Venezueloje yra labai nusipelnę: kun. Antanas Sabaliauskas, a.a. Vincas Mažeika, kun. Antanas Perkumas, a.a. Aleksandra Vaisiūnienė, dr. Vytautas

Dambraiva, inž. Juozas Kukanauza. Apie Venezuelos lietuvių tautišką veiklą, mūsų spaudoje daugiausia yra rašę: a. a. Vladas Venckus, a.a. Aleksandra Vaisiūnienė, dr. Vytautas Dambraiva, inž. Juozas Kukanauza ir kiti.

Dr. Vytautas Dambraiva yra ypatingai daug stiprių straipsnių parašęs Lietuvos reikalais Venezuelos spaudoje. Sunku net patikėti, kad tiek per trumpą laiką galėjo nuveikti vienas žmogus. Jis yra dienraščio "El Universal" labiausiai skaitomo Venezueloje kolumnistas. Dienraštis pasiekia kitus Pietų Amerikos kraštus ir JAV.

Lietuvi, atsimink, kad lietuviybę išlaiko kalba ir spauda.

Julius Vaisiūnas

LIETUVIŲ VYSKUPO 1985 METŲ VEIKLOS KALENDORIUS

Kad turėtume nors šiekį tokį vaizdą išviršinės naujo lietuvių vyskupo veiklos, pažvelkime į šį "Vyskupo kalendorių", kurį pateikia VYSKUPO INFORMACIJA nr. 1 (Red):

- Vasario 17 - Vasario 16-tos pamaldos Apreiškimo parapijoje, Brooklyn, N.Y.
- Vasario 20 - Lietuvių lankymas, gavėnios re-Balandžio 2 kolekcijos, Sutvirtinimo sakramentas Naujojoje Zelandijoje ir Australijoje.
- Balandžio 8-11 - Lietuvių lankymas Havajuose.
- Balandžio 11-15 - Lietuvių lankymas Los Angeles.
- Balandžio 20 - Pamaldos šv. Petro ir Povilo parapijoje, Elizabeth, N.J.
- Balandžio 22 - Religinės Šalpos posėdis.
- Balandžio 27-29 - Šv. Juozapo tridienis Binghamton, N.Y. lietuvių parapijoje.
- Balandžio 30 - New Yorko ir New Jersey apskrities Kunigų Vienybės posėdis.
- Gegužės 4-5 - Sutvirtinimo Sakramentas Aušros Vartų ir šv. Kazimiero parapijose Montrealyje, Kanadoje.
- Gegužės 12 - Sutvirtinimo sakramentas šv. Pranciškaus parapijoje Athol, MA.
- Gegužės 18 - Kunigų šventinimas Kennebunkporte, ME.
- Gegužės 19 - Sutvirtinimo sakramentas šv. Jurgio parapijoje, Norwood, MA.
- Gegužės 26 - Sutvirtinimo sakramentas Dievo Apvaizdos parapijoje, Southfield, MI.

Birželio 1 - Lietuvos Krikščionybės Jubilėjaus Centrinio Komiteto posėdis Čikagoje.

Birželio 2 - Sutvirtinimo sakramentas Prisikėlimo parapijoje, Toronte, Kanadoje.

Birželio 8 - Sutvirtinimo sakramentas šv. Jurgio parapijoje, Rochester, N.Y.

Birželio 14-18 - Amerikos vyskupų konferencijos suvažiavimas.

Liepos 6 - Pastoracinis patarnavimas Worcesteryje, MA.

Liepos 20 - Pastoracinis patarnavimas Long Island, N.Y.

Liepos 28 - Pamaldos Putnamo seselių šventėje.

Rugpiūčio 4-5 - Lituaništinų mokyklų mokytojų studijų savaitė Dainavoje.

Rugpiūčio 7-11 - JAV Kunigų Vienybės suvažiavimas ir Lietuvos Vyčių seimas, New Haven, CT.

Rugpiūčio 10 - Pastoracinis patarnavimas Long Island, N.Y.

Rugpiūčio 31 - Ateitininkų Kongresas Čikagoje.

Rugsėjo 8 - Šiluvos Marijos pamaldos Vašingtono bazilikoje.

Rugsėjo 11 - Diakonų šventimai Kennebunkporte, Me.

Rugsėjo 22 - Sutvirtinimo sakramentas Lietuvos kankinių parapijoje, Mississauga.

Rugsėjo 24 - Susitikimas su lietuviais kunigais Vokietijoje, Vokietijos lietuvių lankymas, dalyvavimas Augsburgos 2000 m. jubilėjaus šventėje.

PASTABOS: Pietų Amerikos lietuvius numatoma lankyti š.m. lapkričio-gruodž mėn.

-- Didžiosios Britanijos lietuvius numatoma lankyti 1986 m. pavasarį.

POPIEŽIUS PERU RESPUBLIKOS GARBĖS PILIETIS

Popiežiui Jonui Pauliui II vasario mėn. pradžioje besilankant Peru buvo suteikta Peru respublikos garbės pilietybė. Rezoliuciją tuo reikalu vienbalsiai priėmė krašto Parlamentas. Parlamento nutarimu bus tai pat įsteigta Popiežiaus Jono Pauliaus II vardo fundacija, kurios lėšomis bus finansuojami Peru respublikoje ir kituose Lotynų Amerikos kraštuose įvairūs socialiniai, švietimo, sanitarijai ir kultūriniai projektai.

DU KLAUSIMAI LAIKRAŠČIO SKAITYTOJUI:

1. AR ATNAUJINOTE MŪSŲ PRENUMERATĄ ?
2. AR NETURITE GIMINIŲ - DRAUGŲ, KURIEMS GALĖTUMĖTE UŽSAKYTI M.L. ?

KENT STATE UNIVERSITETO LITUANISTINIŲ STUDIJŲ VEIKLA

Clevelando lietuvių komitetas remti Kent State Universiteto lituanistikos programai tarėsi su šio universiteto Etinių studijų direktorium prof. dr. H. Hochhauser ir lituanistikos stipendininku Mark Zeren.

Pastebėtina, kad Kent State Universiteto lituanistikos programa gražiai veikia ir po jos įkūrėjo dr. Jono Cadzow pasitraukimo iš pareigų dėl sveikatos. Jaunas bakalauro istorijos srityje siekiantis trečios kartos lietuvis studentas Mark Zeren jau yra atlikęs gana svarbų darbą. Išpildydamas stipendijos reikalavimus, dirba 10 valandų per savaitę KSU bibliotekos lituanistikos skyriuje. Iš 1.200 lituanistikos rinkiniui atsiųstų knygų jis jau 500 jų yra atrinkęs, sukatalogavęs, įrašęs į kompiuterius. Jos, kaip ir 12.000 anksčiau sukataloguotųjų, yra prieinamos tyrinėtojams Kt Universiteto knygyne ar per 7.000 tyrinėjimo knygynų tinklo visame pasaulyje.

Mark Zeren, trečio kurso bakalauro laipsnio siekiančio studento, pagrindinė studijų šaka – istorija, šalutinė – lituanistika. Šį semestrą, išpildydamas stipendijos reikalavimus, rašo darbus, susijusius su lituanistika. Vieno jo darbo tema – Vilniaus klausimas, o kito – Upton Sinclair'o romano *The Jungle* (Raistas) vaizduojamas lietuvių ateivių gyvenimas. Mark Zeren senelis Antanas Zarinskas, kilęs iš Kauno apylinkių, atvyko Amerikon 1903 m. su dviem savo broliais. Vienas brolis žuvo anglių kasyklose Pensylvanijoje.

Pokalbyje su stipendininku Mark Zeren buvo patirta, kas ir kaip jį sudomino šiomis studijom.

Dr. J. Kavaliūnaitė, Komiteto vardu sveikinu jus gavus KS Universiteto lituanistikos stipendiją. Įdomu, kaip jūs sužinojote apie šią lituanistikos programą?

M. Zeren: Praeitais metais, man būnant antro kurso studentu, vienas mano istorijos profesorių labai išgyrė prof. dr. Jono Cadzow atsiųstus darbus ir jo įnašą lituanistikos programai Kente. Tai labai mane sudomino, ir aš pasiryžau pats prisidėti prie šio darbo.

J. K.: O kaip ir kodėl jūs susidomė-

EISIM BROLELIAI NAMO ...

Jurgis Juodis

Aliejus

jote lituanistikos studijoms?

M. Z.: Kai mažas buvau, maniau, kad esu kilęs iš vokiečių Paaugės tėvą klausinėčiau apie savo pavardės kilmę. Iš jo sužinojau, kad mes esame lietuviai. Niekad apie Lietuvą nebuvau girdėjęs nei aš, nei kiti šeimos nariai. Tad, norėdamas kiek daugiau sužinoti apie savo tėvų kraštą, tarnaudamas Amerikos aviacijoje, ieškojau žinių apie Lietuvą karinių bazių knygynuose Amerikoje, o vėliau ir Anglijoje. Mane taip žavėjo Lietuva, kad, rodos, vis negalėjau gauti užtektingai žinių apie ją. Ir dabar noriu kuo greičiausiai išmokti gerai lietuvių kalbą, kad man būtų prieinamos lietuvių kalba parašytos knygos, kurios atskleidžia Lietuvos tautos sielą ir jos vaidmenį pasaulio istorijoje.

J. K.: Kaip jūs gilinate lietuvių kalbos žinias?

M. Z.: Jau trečias semestras mokausi lietuvių kalbos Kent State Universitete. Pranas Joga – dėstytojas, prof. dr. A. Klimas – egzaminatorius.

Paulius Alšeinas: Ką jūsų lietuvių kilmė jums reiškia?

M. Z.: Aš jaučiu pareigą iškelti Lietuvos vardą ypatingai todėl, kad istorijos puslapiuose šiais laikais Lietuva yra aplenkiama. Daug rašoma apie Angliją,

Prancūziją, Italiją, Rusiją, tačiau Lietuva nepaminima. Pamištam Lietuva net ir 13, 14 šimtmečiuose, ir žemėlapiai neatvaizduoja Lietuvos didybės. Šių dienų spauda iškelia Popieluszko ir kitus lenkų disidentus. O lietuvių katalikų padėtis Lietuvoje sunkesnė negu Lenkijoje – kunigai irgi žudomi, tremiami. Bet apie tai mažai rašoma. Reikia iškelti Lietuvos toleranciją kitų tautybių ir tautų atžvilgiu jau nuo Vytauto Didžiojo laikų.

(DIRVA, 1984, nr. 49)

Kazys Bradūnas

VILNIAUS VARPAI

*Einam žengiam... Kariška kuprinė
Niekada nebuvo taip lengva.
Sodžiai, kalvos, kryžiai kapinyne –
Ta pati gyvoji Lietuva.*

*Ta pati pušis, miškų svyrūnė,
Visą krašto vargą pasakys...
Dar viena milžinkapio viršūnė,
Ir stebuklas kyla prieš akis...*

*Vilnius. Žiūrim. Stovime be žodžio...
Kvepia sesių dovanota rožė...
Būtų lengva mirt šioj valandoj.*

*Mes klajūnai grįžome namoliai
Ir bučiuojam švento kelio žolę
Kario rūbuos, kūdikio maldoj.*

CURSO AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Facilidade de aprendizado – Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Rua Juatindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

"IEŠKAU ŠEIMOS, dėl prižiūrėjimo lovoj sergančios žmonos; duodu nuomą už prižiūrėjimą. Namas Senam Malūne su dviem kambariais, virtuvė ir "copa", didelis kiemas ir uždanga automobiliui. Tartis fonu: 273-6461".

KITAM JUBILIEJUI ARTĖJANT

"VYSKUPO INFORMACIJA" (nr. 1) primena, kad lietuviškasis pasaulis turi ruošti kitam labai reikšmingam Jubiliejui — Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai — kas bus minima 1987 metais.

Pats vysk. Paulius A. Baltakis, lankydamasis Vatikane, ir apie tai kalbėjo Šv. Tėvui. Popiežius sutiko, kad pagrindinės sukakties iškilmės vyktų Romoje.

Mūsų vyskupai tarėsi ir su arkivysk. Paulium Marcinkum ir jam įteikė prašymą, kad būtų išleistas Vatikano pašto ženklas Lietuvos krikštui paminėti.

JAV-bėse jau yra sudarytas sukakties minėjimui ruošti komitetas, kuriam vadovauja vysk. P. Baltakis, o veiklą koordinuoja kun. K. Pugevičius.

Komiteto sąstatas:

A. GARBĖS KOMITETAS:

kard. J. Bernardin, arkiv. P. Marcinkus, arkiv. J. Bulaitis, arkiv. P. A. Salatka, vysk. V. Brizgys, vysk. A. Deksnys, kun. D. Petraitis, MIC, dr. St. Bačkis, St. Lozoraitis, Jr.

B. CENTRINIS KOMITETAS

Pirmininkas — dr. L. Sidrys

Įeina pagrindinės lietuvių organizacijos ir institucijos:

Pasaulio Liet. R.K. Kunigų Vienybė, JAV Kunigų Vienybė; Lietuvių Ekumeninis Būrelis; Anglijos, V. Europos, Pietų Amerikos, Australijos vienybės bei centrai; Pasaulio Liet. Bendruomenė, JAV LB Krašto Valdyba, Kanados L.B. Krašto valdyba ir kitų kraštų lietuvių bendruomenės valdybos: Amerikos L. R.K. Federacija, Skautų Sąjunga, Ateitininkų Federacija, Lietuvos Vyčiai, Neo Lituanų Korporacija, Liet. Šaulių Sąjunga, L.K. Mokslo Akademija, šv. Kazimiero Kolegija, Lietuvių Istorijos Draugija; Pasaulio L.K. Moterų Sąjunga, JAV L.K. Moterų Sąjunga, JAV L.K. Moterų Sąjunga, Kanados L.K. Moterų Sąjunga; Šv. Kazimiero Seserys, Šv. Pranciškaus Seserys, Nekalto Prasišėjimo Seserys, Nukryžiuotojo Jėzaus Seserys; Tėvai Jezuitai, Tėvai Marijonai, Tėvai Pranciškoniai, Tėvai Saleziečiai; Pasaulio Liet. Jaunimo Sąjunga, Religinė Šalpa; Darbininkas, Draugas, Dirva, Tėviškės Žiburiai, Observer...

Sąrašas atviras.

C. VYKDOMASIS KOMITETAS

Jonas Kavaliūnas — pirmininkas
Dr. Adolfas Damušis — I vice pirmininkas

**LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI**

Vaclovas Kleiza — II vice pirmininkas
Dr. Linas Sidrys — vice pirmininkas
ypatingais reikalais

Aleksandra Likanderienė — sekretorė
Viktoras Naudžius — finansai

Kun. Kazimieras Pugevičius - informacija

Dr. Vytautas Vardys — istorinio veikalo redaktorius

Kun. A. Saulaitis, SJ ir ses. Ignė Marijošiūtė — religinė programa

Vytautas Radžius — meninė programa

Loreta Stukienė — jubiliejinis medalis

Jonas Adomėnas — jubiliejiniai pašto ženklai

Dalia Gotceitienė — kelionių reikalai
Saulius Kuprys — teisinis patarėjas

DOVANA RIMTIES VALANDAI

Vakarų Europoje gyvenančių menininkų rūpesčiu neseniai buvo pagaminta nauja plokštelė, kurioje yra įrašyti keli žymesni lietuvių kompozitorių kūriniai: M.K. Čiurlionio Fuga vargonams, Juozo Gruodžio harmonizuotos 4 liaudies dainos, Vytauto Bacevičiaus Meditacija op. 29, Jeronimo Kačinsko Improvizacija vargonams, Konstancijos Brundzaitės Raudos, Jono Švedo Sonata smuikui, Osvaldo Balakausko Kaip marių bangos, ir Juliaus Gaidelio Vakarų meditacija. Kūrinį įgrojo pianistė Raminta Lampsatytė-Kollars, vargonų muzikas Vytenis Marija Vasyliūnas, smuikininkas Michael Kollars ir dainininkė Vilija Mozūraitytė (altas).

Nusipirkę šią plokštelę lietuviai bus patenkinti galėdami praleisti rimties valandėlę, klausydami rimtos lietuviškos muzikos, kurios anksčiau nebuvo girdėję, ar girdėję labai retai. Plokštelė taip pat bus gera dovana kitataučiams, kurie norės susipažinti su šio šimtmečio lietuvių kompozitorių kūryba.

Simboliškai plokštelė pavadinta „Žiburėliai“, kurie pavaizduoti skoningai pagamintame aplanke, pagal jauno menininko Romo Alkio projektą ir Elenos Gaputytes skulptūrą. Plokštelės išleidimą finansavo DBLS Centro valdyba tuo būdu prisidėjusi prie lietuvių muzikos populiarinimo.

Plokštelę galima įsigyti Lietuvių Namuose, 2 Ladbroke Gardens, London, W11 2PT, England. Plokštelės kaina — 5 svarai, plus 1 svaras pašto išlaidoms.

ALOYZO BARONO VARDŲ
NOVELĖS KONKURSAS

Lietuvių rašytojų draugija tęsia tradi-

cinį Aloyzo Barono novelės konkursą ir skelbia 1985 metų premijai taisykles.

1. Novelės temą autoriai pasirenka laisvai, tačiau pageidautina lietuviškas turinys ir personažai.

2. Novelės ilgis — ne daugiau 20 mašinėle rašytų laiškų formos popieriaus puslapių. Terminas: 1985 m. gegužės 4 d.

3. Rankraščiai: rašyti mašinėle su tarpais, pasirašomi slapyvardžiu; atskirai pridedamas užlipintas vokelis, pažymėtas tuo pačiu slapyvardžiu, o viduje — autoriaus pavardė, adresas ir telefonas. Rankraščiai siunčiami jūry komisijos pirmininkei Julijai Švabaitei-Gylienei, 7142 S. Troy Ave., Chicago, IL 60629. (Kiti du komisijos nariai bus paskelbti vėliau.)

4. Trijų asmenų komisija sprendžia balsų dauguma. Jei nerastų tinkamo premijai kūrinio, premija atidedama kitiems metams. Nepremijuotų kūrinių slaptieji vokai nebus atidaromi ir, autoriams prašant, gražinami kartu su novelėmis.

5. Premijuotos novelės autoriui skiriama 500 dolerių premija, kurios mecenatais yra dr. Petras ir Stefanija Kisieliai, gyveną Cicero mieste, Illinois.

Lietuvių rašytojų draugija

JUOKAI

Redakcijoj

Laikraščio redaktorius, gerokai išbraukęs jauno reporterio straipsnį, sako jam:

— Venkit nereikalingų žodžių ir išsireikškite kaip galima trumpiau.

Kitą dieną jis gauna pranešimą:

— New Yroke John Stevens, uždeges degtuką, norėjo patikrinti, kiek tanke gazolino. Velionis buvo 36 metų.

Beprotnamy

Vienas pacientas kreipiasi į naują auklėtoją sakydamas:

— Mes jus labiau mylim negu prieš jus buvusį.

— Labai džiaugiuos, — atsako auklėtojas. — O kodėl gi?

— Paprastai. Prie jūsų jaučiamės taip jaukiai, tartum jūs būtumėt vienas iš mūsų.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Jonas GERULAITIS	Cr.50.000
Luiz ŠLIKTA	Cr.50.000
Antonia SVOLKINIENĖ	Cr.30.000
Jonas PRANAITIS	Cr.20.000
Vanda RAMANAUSKAS	Cr.30.000
Ona URBONAS	Cr.35.000
Vytautas M. URBONAS	Cr.35.000

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

FONE: 449-4379 Vila Sacadura Cabral - S. André

Halina Mošinskienė

KAS KARTĄ SUBTILIAU, KAS KARTĄ IMANTRIAU...

okį įspūdį išsinešiau aplankiusi šių me-
ų tradicinę Brazilijos Imigrantų įvairių
autų parodos paviljonus.

Paroda buvo surengta nuo 1985 m.
balandžio 13 d. – balandžio 20 d. S.
P. Pradžia prefektiūros globojama Bienal
skulptūrinėse. Kas jos nespėjo ap-
anti... Man atsilankius sekma-
die... kada prasada būdavo neprasistu-
mi... šią kartą publikos buvo
neda... daugelį atbaidė jėji-
ma... \$ 2.000,00. O gal ir
pati... kai visi gyvena sutu-
prie... V laukdama žinių Respu-
blik... Prezidento Dr. Tancredo Neves
sveik... Visi jaučia, kaip sunki
yra demok... valdžios pradžia Bra-
zilijoje... skaudžiai sunki, skaudžiai vi-
sos... ramylymūi.

Ber... eina savo ruožtu. Pa-
roda...

Vien... parodoje mano dėmesį
patraukė lapenijos paviljonas... jų ta-
pyba... Kraštų menininkai, vi-
sada... industrijos produktais
ankst... parodose. O "Lituania"
paviljonas, man rodėsi, tą dieną buvo
gaus... lankomas – gaila, kad nebu-
vo padėta įprastos "lankytojų parašų
knygos". Tie trys "stendai" – buvo
taip nuodugniai skoningai paruošti, net
stenejasi Aldonos, Jono Valavičių ir
Alginant... išsprūsusių "parodos
rengėjų" patirtimi. Bravo.

Viskas ten buvo savo vietoj, o ypač
jaudino tas "Laisvės paminklas" (jo
maketas) gretimis papuoštas trispalvės
vėliavos pavėsyje – tai lyg nejučiomis
norėjosi priklaupti... – Aldona, Aldona.

– Kas supras ir įvertins Tavo patriotiz-
mą paveldėtą iš tylios kuklios a.a. Ma-
mytės Jadvygos Dagilienės, ir Tavo gar-
baus vyro Jono Valavičiaus, kuris ly-
giai drauge Tavo iniciatyvos paragintas
šiandieną yra mūsų vienas iškiliausių
lietuvių patriotų.

Garbė Jums ir Jūsų talkininkams.
Lietuva dėkoja. Lietuva dėkoja, kad
esate ir išlikote lietuviais svetur. Graži
pagalba visų kurie toje parodoje darbu-
jasi. Tai Silicky šeimos net anūkams.
Tai garbingiems Jonui ir Verai Tatarū-
nams, kaip Br. Lietuvių Bendruomenės
šūlams. "Šešėlyje" besidarbuojantiems
Saldžiams ir visada savo "juostų kampe-
lyje" Marijai Remenčienei. Stasei Ste-
ponaitienei iš Santos su savo pora pa-
veikslų papuošusiai parodą, poniai Dir-
sytei Koralkov, taip rūpestingai aptarna-
vusiai "tipiškų valgių" stalą... visų kitų
pagelbai ir paramai su eksponatų gausa
visai naujų – nematytų medžio išdirbi-
nių, Lietuvos žemėlapių gausos ir "go-

ANTANĄ SERBENTĄ PALLYDĖJUS

Didįjį Ketvirtadienį, keletą valandų
prieš pradėdant Didžiosios Savaitės ve-
lykines apeigas, iš šv. Juozapo ligoni-
nės Belem rajone, į Quarta Parada kap-
nes, buvo palydėtas a.a. Antanas Ser-
benta. Ligoninės šermentinėj, kur šalia
žmonos, vaikų ir giminių buvo daug
žmonių, religines apeigas atliko kun.
Petras Rukšys ir paskui palydėjo iki
šeimos kapo, kurį palaimino, kad galė-
tų šalia tėvų ir sesers ramiai ilsėtis.

Antanas Serbenta buvo gimęs 1909
metais Liepaloto dvare, Prienų parapi-
joj Pradžios mokyklą ėjo Mačiūnų kai-
me ir vėliau mokėsi iki pat išvykimo
Brazilijon 1927 m. Brazilija nepasirodė
tas rojus, apie kurį buvo kalbėta: reikė-
jo dirbti baudžiauninkais kavos planta-
cijoj. Tačiau sumanūs žmonės nepasida-
vė likimui ir po trijų mėnesių pabėgo
ir atvyko į Sanpaulą. Čia irgi pradžioj
gyvenimas buvo sunkus. Jau fazendoj
mirė 9 metų broliukas Kaziukas, o čia,
tik po mėnesio mirė 12 metų sesutė
Katrina. Jonukas mirė vos 4 mėnesių.
Tėvelis sirgo, tai Antanas vos 17 metų
turėjo rūpintis visa šeima.

Antanas, kiek pasimokęs Lietuvoj,
norėjo, kad kiti šeimos nariai turėtų ga-
limybės lankyti mokyklą. Su draugais
jis pradėjo rinkti parašus prašydamas
lietuvių mokytojo. Tai buvo dr. Mačiu-
lio laikais. Buvo pradėta statyti mokyk-
la Mokoje. Tuoj susidarė tėvų komitetas
ir Antanas, nors tik 19 metų, tapo to
komiteto nariu ir dideliu darbuotoju.
Antanas tikrai buvo veiklus: rašė spau-
doje, ruošė vakarėlius, dalyvavo vaidini-
muose ir niekad negailėjo laiko ir pini-
gų mokyklos reikalams.

belenų" naujų parodyme... Gintaro la-
bai gražių unikumų...

O svarbiausia – tos nuoširdumo lie-
tuviškos širdies, šią parodą suruošus.

Garbė ir padėka visiems.

Halina Mošinskienė, aplankiusi paro-
dą 14/IV.

Padirbęs vienam kitam fabrike, paga-
liau gavo darbą miesto transporto kom-
panijoj, kurioj išdirbo 15 metų. 1937
m. vedė Oną Spuraite, su kuria susigy-
veno dukrą Vandą ir sūnų Nelsoną. Na-
gingas žmogus, nepasitenkino paprastu
darbu, tai pradėjo gaminti gumeles. Tai
aišku nedavė daug pelno, tai perėjo į
elektros laidų gamybą. Savo ryžtu ir su-
manumu, įstengė beveik iš nieko išsi-
plėsti ir, su sūnaus ir žento pagalba, pa-
sistatyti fabriką, kuris užtikrino vaikams
geras gyvenimo sąlygas.

Kaip matome iš šio trumpo gyveni-
mo aprašymo, Antanas Serbenta buvo
didelio ryžtingumo ir tvirtos valios žmo-
gus. Taip pat buvo linksmo būdo ir ge-
rai nusiteikęs. Nors turėjo patirti daug
vargo ir gyventi nuolatos su visokiais
rūpesčiais, tačiau visuomet linksmas ir
su šypsena lūpose. Velionis niekad ne-
siskųsdavo, bet vienas stengdavos išsprę-
sti sunkumus.

Deja, yra dalykų kurių mes negalime
išspręsti. Praeitų metų rugpiūčio 17 d.
Antaną ištiko paralyžius. Žmonos, vai-
kų ir gydytojų priežiūroj atrodė, kad
ligonis atsigaus ir grįš prie normalaus
gyvenimo. Tačiau 8 mėnesius išgulėjęs
lovoj, turėdamas silpną širdį, gavo kitą
priepuolį. Išgulėjęs 25 dienas ligoninėj,
kentėdamas ir labai sunkiose sąlygose,
balandžio 3 dieną buvo išvaduotas iš
kančių.

7-tos dienos mišios buvo atlaikytos
N.S. de Lourdes bažnyčioje balandžio
11 d. Toj pačioj bažnyčioj lietuviai turi
savo pamaldas kiekvieno mėnesio trečią
sekmadienį. Taigi apylinkės lietuviai
balandžio 21 d. laikė mišias už Antaną,
kuris būdamas gyvas kas mėnesį daly-
vaudavo tose mišiose.

Mes turime stebėtis dideliu žmonos
Onos kantrumu ir pasišventimu sla-
gant tokį ilgą laiką savo vyrą. Tai pat
sūnus Nelsonas ir duktė Vanda... pilni
atydos ir paslaugumo. Tegu še-
mos liūdesys būna pilnas paguodos, ka-
jų mylimas vyras, tėvas ir senelis pasil-
sėjo nuo savo vargų ir kad visiems pali-
ko didelį palikimą kaip gero žmogaus
ir didelio patrijoto pavyzdį.

Ona Serbentaitė

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

RIO DE JANEIRO

Išbuvęs kelis metus "Mūsų Lietuvos", São Paulo savaitraščio Rio korespondentu, išsikėliau į Atlanto "perlą", Guarujá, kur dar galima gyventi ramiai, kaip dera 81 metų pensininkui. Bet reikėjo visokiais reikalais atvykti keliom dienom į Rio, o čia klausiu: kas dabar rašo apie Rio lietuvių kolonijos gyvenimą? Niekas. Vieni neišmoko, kiti užmiršo rašyti lietuviškai, kitiems nerūpi. Taigi nutariau parašyti mažą žinutę apie tai, ką čia radau po mano išvykimo.

LIETUVIŲ DUKTĖ PROKURORĖ

Svarbiausia žinutė, žinoma, liečia GAULIŲ šeimą, kuri tebėra lietuvių kolonijos ramstis. Advokato Dr. Antano GAULIOS dukte KRISTINA š. m. balandžio 2 dieną buvo pagerbta iškilmingoje ceremonijoje, ją paskyrus Rio de Janeiro Valstijoje prokurorę (Promotor Público). Tokių buvo paskirta iš viso 29. Jiems, ar joms, tenka prižiūrėti teisingą įstatymų vykdymą visoje Rio de Janeiro Valstijoje.

Tie prokurorai, lygūs teisėjams, atstovauja Valstybei baudžiamose bylose, turi aukštą vietą, kurią mielai bet kuris advokatas pasiektų.

Iškilimėse dalyvavo pats gubernatorius su savo departamentų sekretoriais, dalyvavo politinių partijų atstovai. Gubernatorius pabrėžė prokurorų darbo reikšmę, linkėdamas jiems garbingai atlikti savo pareigas.

Kandidatų į prokurorus buvo labai daug, apie 3.000, betgi laimėjo tik 29 šį konkursą. Jų tarpe mūsų miela KRISTINA GAULIA Borrmann. Ji laimėjo ketvirtą vietą ir buvo paskirta kalbėti naujų prokurorų vardu, pasveikinti gubernatorių ir kitus susirinkusius valstijos pareigūnus. Paminėjo, kad tam laimėjimui įdėjo nemažai darbo, studijuodama net naktimis, nes turėjo dienos metu dirbti įstaigoje.

Kristina baigė TEISIŲ FAKULTETĄ prieš 5 metus. Turi dabar 28 metus amžiaus. Yra Dr. Antano Gaulios ir jo žmonos Luizės dukte, ištekėjusi už inžinieriaus Dieter Borrmann, kuris dirba NUCLEIBRÁS, pusiau valdiškoje įstaigoje. Kristina pradėjo stažą su savo tėvu Antanu, mokėsi J.A.V. ir post-graduacijai

Ilgamečiui Brazilijos Lietuvių Sąjungos nariui ir Dr. Vinco Kudirkos vardo Lietuvių Mokyklos Tėvų komiteto steigėjui ir pirmininkui

A. A. ANTANUI SERBENTUI

mirus, liūdesio valandoje Lietuvių Sąjungos Valdyba reiškia gilią užuojautą velionio šeimai ir giminėm.

įstojo į Fridricho Universitetą Muenchene, Vokietijoje. Grįžusi iš Vokietijos, stojo kaip advokatė-patarėja į vokiečių bendrovę "MERCK", kurion dabar nebegrįš.

Prokurorų paskyrimo iškilimės buvo transliuojamos televizijoje, per radiją, visur pabrėžiant įvykio svarbą.

Linkime jaunai prokurorei geriausio pasisekimo darbe, tuo pačiu iškeliant lietuvių imigranto dukters vardą.

J. E. Petraitis

Halina Mošinskienė

NIEKAS, NIEKAS NEPRISIMINS

(A.A. Juozo Januško atminimui)

*Tu kapo, kuriame ilsiesi, broli išėivijos.
Keletas Tave palydėjo.*

*Pabiro molio grumstai ant grabo,
Slapta ašara savyje, Tavęs nuriedėjo.*

*O gyvenai gyvenimą pilną kaip visi,
Tavo draugai su kuriais bendravai,
tik žodžiai prisiminimų sausi –
Kaip vėjo – Lyg tik šešėliu ten buvai.*

*Tik man liko atminimas, paties svajonės
didžios
Lietuvai atidavė viską – išėivio ilgesį
Spaudos rinkimuos.*

*Kur žodis "tapęs kūnu" bylojo į tautą
Ten buvai visada pirmūnas.*

*Garbė Tau, broli už žodį,
Garbė, kad rūpinais sporto galiūnais.
"Sveikame kūne – stipri ir dvasia" –
Buvo ir šūkis Tavo. Laikė jau tą dvasią,
Tik niekas nesugavo Tavo polėkių,
pajėgumo jėgos.*

*Ilsėkis ramybėje, Amžinoje šviesoje
Tegieda Tau, broli, angelai Aleliuja –
Mes liekame kelionėje į ten, į Tave –
Liūdesy, pasiilgę Tavo šypsenoje –
Aleliuja.*

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

DŽIUGUS SUSITIKIMAS

Jau jėjo į tradiciją švęsti BRUNOS ŠAPOLAITĖS gimtadienį, tik kad neišname kur nors į restoraną ar pizzeria, bet jos namuose. Bronė serga artritu ir yra paraližuota.

Praeitą sekmadienį Labdaros Ratelio narių grupelė su kun. Petru Rukšiu nuvyko į sukaktuvinių namus. Kunigas Rukšys atlaikė mišias ir pasakė progai pritaikyta pamokslą. Po mišių buvo kuklus pasivašininimas ir dainos. Svečių buvo iš Mocos, V. Zelinos, V. Prudentės ir Ona Rudziūtė iš Bom Retiro. Buvo taip pat ir draugės kaiminkos, kurios ją kasdien lanko, ir reikalui esant pagelbsti.

Mielai Bronėi linkime ištvermės ir daug kantrybės.

LR

PP SAVANORIŲ POBŪVIS

Balandžio 28 d., sekmadienį, 16 val. Centro Social Pedro Perkumas namuose, rua Tabajaras 556, Parque da Moóca, įvyks Petro Perkumo savanorių ir bičiulių susitikimas – pobūvis, su su-neštinėm vaišėm. Petro Perkumo Savanoriai ir jų bičiuliai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti parengime.

VEIKLOS KALENDORIUS

Gegužės 5: Motinos Dienos minėjimas Sąjungoje

Gegužės 13: Lietuvių maldos ir aukos už Lietuvą diena

Birželio 6: Msgr. Al. Armino 10-metis

Birželio 16: Gedulo Diena (pamaldos katedroj)

Birželio 23: Joninės Lituanių (BLB)

Liepos : Šventkelionė į Aparecidą

Liepos 21: Dariaus ir Girėno minėjimas Lituanių

Rugpiučio 4: Tėvo Dienos minėjimas Sąjungoj

Rugpiučio 28: Šv. Kazimiero konkurso premjavimas

Rugsėjo 8: Šilinė – Tautos šventė (šv. Kazimiero parapijoj)

Rugsėjo 22: Pavasario šventė Lituanių (BLB)

Spalio : Spaudos diena

Lapkričio 10: BLSąjungos įsteigimo minėjimas

Gruodžio 31: Naujųjų Metų sutikimas

VOLUNGĖ ir RŪTELĖ kviečia visus į

LINKSMANAVAKARI

Balandžio 27 - abril 1985 20:00 val. Šv. Kazimero Parapijos Salėje

MŪSŲ ŽINIOS

MOTINOS DIENA
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJE

Kai kurių tautiečių pasiūlymu ir daugelio pritarimu, skelbiamas MOTINOS DIENOS paminėjimas šv. Kazimiero parapijos patalpose, gegužės 12 dieną, sekmadienį. Numatyta tokia programa:

4 val. po pietų: Mišios už visas Motinas ir Močiutes. Kadangi pirmadienį po to, gegužės 13, yra Lietuvių Maldos ir Aukos Diena už Lietuvą, prisimenant Lietuvos paaukojimą Nekalč. Marijos Širdžiai 1952 m. gegužės 13 dieną, tai per šias Mišias atnaujinsime ir mes savo pasiaukojimą Marijai ir ypatingai melsimės už mūsų visų motiną — Tėvynę.

Paskui vyks suneštinės vaišės, bendra, savanoriškai pravesta pramoga, pasižmonėjimas.

Šventiškai salę išpuošti pasižadėjo dail. Antanas Gustaitis.

LINKSMAS ŠEŠTADIENIS

Maža, bet šeimyniška grupelė, balandžio 13 dienos rytą, linksmi nusiteikusi, susirinko prie pp. Angelinos ir Viktoro Tatarūnų namų V. Zelinoj. Iš ten trim mašinom vykom į Tatarūnų ūkį Caukajoj. Tai tikras rojus. Žodžiais sunku apsaityti, ką akys matė ir širdis jautė: žiūri į vieną pusę gražu, o į kitą pusę — dar gražiau.

Ten nuvykę iškėlėme Brazilijos, Lietuvos ir S. Paulo vėliavą, sugiedojome Brazilijos ir Lietuvos himnus. Tas mus sujaudino. Po to šeiminiškai mums aprodė namus, sodą, medžius, gėles: viskas nuostabu.

Prie visokių skanumynų vaišinėmės, šnekėjom ir dainavom. Laikas greitai prabėgo, ir štai jau laikas grįžti namo.

Nuoširdžiai dėkojame pp. Angelinai ir Viktorui Tatarūnams už kvietimą, vaišes, malonų patarnavimą ir linksmi praleistą laiką. Dievas Jums tesuteikia gausios palaimos ir džiaugsmo testis visus darbus.

Dalyvės

KAS VEŽA, TĄ IR PLAKA

Gražiai paruošta ir daug darbo pareikalavusi Imigrantų paroda gali būti pravesta, kai yra dosnių savanorių, kurie nesigaili paaukoti savo darbo ir laiko. Gaila, kad kartais tas darbas blogai atlyginamas. Šį kartą, tai ne dėl mūsų pačių kaltės, bet dėl mūsų didmiesčio socialinių negerovių.

Algimantas ir Albina Saldžiai, dirbę parodos parengime, buvo užpulti, apiplėšti ir jiems pavogtas automobilis. Automobilis iki šiol dar neatrastas. Apgailestaujame šį nemalonų įvykį ir reiškiamo pp. Saldžiams mūsų solidarumą.

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJAI

JONAS ir MARIJA JODELIAI

Dosniems ML rėmėjams širdingiausia padėka
Administracija

LIETUVIŲ SAJUNGOS BRAZILIJOJE

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Pietūs ir Motinų pagerbimas įvyks Sąjungos namuose,
Rua Lituânia, 67 — gegužės mėnesio 5 dieną, 13 valandą.

Meninei programai vadovaus Lucia Banyté

KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI.

Reservos: 274-5116 - 92-3309 - 246-4193 - 215-6310.

PASPAUDŽIAU RANKĄ BRAZILIJOS PREZIDENTUI

Balandžio 17 dienos vakarą puošnioj Teatro Sergio Cardoso salėj prasidėjo Brazilijos rašytojų kongresas, kurį atidarė, specialiai atvykęs iš sostinės, Brazilijos Prezidentas Dr. José Sarney. Su juo atvyko senato pirmininkas Ulysses Guimarães, septyni ministrai, São Paulo valstijos gubernatorius Franco Montoro, valstijos kultūros sekretorius, civilinės ir karinės administracijos kabinetų pareigūnai.

Teatro salė perpildyta žmonių: apie 1000 rašytojų iš visų Brazilijos valstijų, daugybė pakviestų svečių, visas pulkas reporterių su tv aparatais.

Brazilijos rašytojų draugijos pirmininkui, Fabio Lucas, atidarius kongresą, kalbėjo kultūros ministeris, São Paulo valstijos kultūros sekretorius, gubernatorius ir, paskutinis, kelis kart smarkių plojimų pertrauktas, Respublikos Prezidentas. Tai pirmą kart taip iškilmingai atidaromas toks kultūros kongresas.

Kalbose bendrai visi smerkė praėjusių laikų trūkumą minties laisvės, kultūros apleidimą, menką rašto žmonių įvertinimą; ir kėlė "naujos respublikos" skelbiamas kultūrinės laisvės, jungiant į brazilų tautos brendimo procesą visas pajėgas — mokslo žmones ir politinę klasę, rašytojus ir žurnalistus, darbininkiją ir darbdavius, dailininkus ir liaudies meno kūrėjus, žemdirbius ir miestiečius, siekiant tvarkos, drausmės, socialinės taikos ir, virš visko, laisvės,

Laisvės, kuri — Prezidento žodžiais —, reikalauja betkokios protui uždėtos cenzūros panaikinimo".

Rašytojo ir Centro Cultural Francisco Matarazzo Kultūrinio Direktorius, Henrique Lošinsko Alves, kvietimu ir aš galėjau dalyvauti šiame iškilmingame Brazilijos rašytojų kongreso atidaryme. Ir, prie salės durų prisispaudęs bei praleidęs visą "svitą", sutikau Brazilijos Prezidentą José Sarney — paspaudžiau ranką ir pasisveikinom. — Kun.Pr. Gavėnas

JAUNIMO ŠOKIAI

Volungė ir Rūtelė užsakė šv. Kazimiero parapijos salę LINKSMAVAKARIUI, kuris įvyks balandžio 27 dieną. Atrodo, kad bus gražus pasilinksminimas, į kurį yra kviečiami jauni ir seni.

LITUANIKA

Gegužės 1 dieną (darbo feriado) Lituanikoje veiks Svečių Namų svetainė. Norintieji pietauti, prašomi paskambinti telefonu: 63-5975.

ANAPUS MARIŲ

Venancijus Ališas

Paminėti Prel. Aleksandro Armino 10 metų mirties sukaktuves Ateities Literatūros Fondas (Chicago) išleido jo poezijos rinktinę. Toje pačioje knygoje, trumpa įžymaus dvasiškio ir poeto biografija. Knygą galima gauti abejose lietuvių parapijose ir pas Joną Tataruną, Av. Zelina, 1.135 tel. 63-6344.

Knygos kaina 7 dol. (Cr\$.35.000).